

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.906 van 23 februari 2016
in de zaak A. 212.494/X-15.802.**

In zake : 1. Raymond BECKERS
 2. Pierre BECKERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Johan Vanoost
 kantoor houdend te 1170 Brussel
 Terhulpssteenweg 187
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steven Menten en Chris Schijns
kantoor houdend te 3600 Genk
Grotestraat 122
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 13 mei 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport van 28 januari 2014 houdende, eensdeels, de inwilliging van het beroep van de gemachtigde ambtenaar ingesteld tegen het besluit van 28 oktober 2004 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg waarbij aan Raymond Beckers-Lousbergh de voorwaardelijke vergunning wordt verleend voor het inrichten van landelijke verblijfplaatsen te Sint-Pieters-Voeren, Brabant 54, kadastraal bekend sectie A, nr. "562/G", en anderdeels, de vernietiging van de voormelde vergunning.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroet heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2015.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Johan Vanoost, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Chris Schijns, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroet heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 13 november 2003 (datum van het ontvangstbewijs) dient eerste verzoeker bij de gemeente Voeren een aanvraag in voor het inrichten van

landelijke verblijfplaatsen, dit zijn appartementen voor hoevetoerisme, in een stal op een perceel gelegen te Sint-Pieters-Voeren, Brabant nr. 54.

Volgens het bij het koninklijk besluit van 5 april 1977 vastgestelde gewestplan Sint-Truiden - Tongeren is het betrokken perceel gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Het is niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan bestaat, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

4. Op 10 februari 2004 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Voeren de gevraagde vergunning, gelet op het ongunstig advies van de gemachtigde ambtenaar.

De aan eerste verzoeker overgemaakte collegebeslissing alsmede de daaraan gehechte adviezen van de gemachtigde ambtenaar en van Toerisme Vlaanderen zijn in het Frans gesteld.

5. Op 12 maart 2004 dient eerste verzoeker tegen het voormelde weigeringsbeslissing een administratief beroep in bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg.

Het beroepsschrift is in het Frans gesteld en eerste verzoeker vraagt zowel in dit beroepsschrift als in het begeleidend schrijven daarbij dat de zaak in het Frans zou worden behandeld.

6.1. Op 28 oktober 2004 willigt de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg het beroep van eerste verzoeker in en wordt hem de gevraagde vergunning verleend.

6.2. De aan eerste verzoeker op 15 november 2004 overgemaakte deputatiebeslissing is in het Frans gesteld.

In de deputatiebeslissing wordt de volledige tekst van de vier over de aanvraag uitgebrachte adviezen, te weten van de gemachtigde ambtenaar, van Toerisme Vlaanderen, van de afdeling Land en van de afdeling Natuur, geciteerd.

7.1. Tegen de voormelde deputatiebeslissing stelt de gemachtigde ambtenaar op 30 november 2004 een administratief beroep in bij de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening.

Dit beroep is als volgt gemotiveerd:

“Voorliggende aanvraag betreft de verbouwing en uitbreiding van een bestaande stal tot twee appartementen voor hoevetoerisme.

Volgens artikel 145*bis* kunnen binnen de bedrijfswoning en de bedrijfsgebouwen die er fysisch één geheel mee vormen tijdelijke verblijfsgelegenheden voorzien worden op voorwaarde dat de landbouw als nevenbestemming nog aanwezig blijft.

De stal van deze aanvraag vormt echter geen fysische eenheid met het bestaande landbouwerf, de stal is gesitueerd aan de overzijde van de straat op een apart perceel.

Het handelt hier tevens niet louter over een bestemmingswijziging daar de bestaande constructie in de diepte en de hoogte wordt uitgebreid zodat hier ook sprake is van een volume-uitbreiding, hetgeen niet voorzien is binnen de modaliteiten van artikel 145*bis*.”

7.2. Met een aangetekend schrijven van 30 november 2004, opgesteld in de Nederlandse taal, wordt eerste verzoeker in kennis gesteld van het laatstgenoemde beroep en van de daarbij horende “inventaris van dossierstukken die voorafgaan aan het beroep bij de Vlaamse regering”.

8. Bij besluit van 29 maart 2005 van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting en Ruimtelijke Ordening wordt het beroep van de gemachtigde ambtenaar ingewilligd en de beslissing houdende toekenning van de vergunning aan verzoeker vernietigd.

9. Bij arrest nr. 199.142 van 21 december 2009 vernietigt de Raad van State op vordering van eerste verzoeker het voornoemde ministerieel besluit.

In dit arrest wordt onder meer het volgende overwogen:

“In toepassing van artikel 53, § 1, eerste lid van het gecoördineerde decreet, ontving de gemachtigde ambtenaar een afschrift van het voormelde beroepschrift van de verzoeker, zodat het voor hem duidelijk was of diende te zijn dat de verzoeker, die reeds bij het indienen van zijn aanvraag bij het college van burgemeester en schepenen van de Franse taal gebruik had gemaakt, tijdens de administratieve beroepsprocedure verder van deze taal gebruik wenste te maken. De gemachtigde ambtenaar was er bij het instellen van zijn beroep dan ook toe gehouden om, in toepassing van artikel 12, laatste lid van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, het in artikel 53, § 2 van het gecoördineerde decreet bedoelde afschrift van zijn beroepschrift in de Franse taal aan de verzoeker te bezorgen. Noch het betoog van de verwerende partij dat een kennisgeving van het beroepschrift in de Nederlandse taal volstond aangezien de keuze voor de Franse taal van de verzoeker beperkt is gebleven tot de procedure voor de deputatie, noch de overwegingen in het bestreden besluit dat ‘faciliteiten (...) niet telkens opnieuw automatisch (worden) verleend’, dat ‘wie eerder het gebruik van het Frans heeft gevraagd, (...) dus zonder een vernieuwd uitdrukkelijk verzoek in zijn latere betrekkingen met de overheid niet opnieuw in die taal (zal) worden te woord gestaan of aangeschreven (zie daarover Omzendbrief VR 97/29 van 7 oktober 1997 betreffende taalgebruik in de diensten)’, doen anders besluiten, aangezien niet de verzoeker maar de gemachtigde ambtenaar het beroep bij de verwerende partij heeft ingesteld, zodat het ter kennis brengen van dit beroep aan de aanvrager deel uitmaakt van de betrekking waarvoor de verzoeker het gebruik van de Franse taal heeft gevraagd. Overigens was een vernieuwde taalkeuze bij het instellen van dit beroep door de verzoeker niet aan de orde, en bleef verzoekers eerdere uitdrukkelijke keuze voor het gebruik van de Franse taal tijdens de administratieve beroepsprocedure onverminderd gelden.

Gelet op het voorgaande heeft de gemachtigde ambtenaar bij het instellen van zijn beroep artikel 12, laatste lid van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken geschonden.”

10.1. Bij een in het Frans gestelde brief van 28 maart 2013 deelt de Secretaris-Generaal van Ruimte Vlaanderen aan eerste verzoeker mee dat het gepast is de beroepsprocedure te hernemen, rekening houdend met de reden op grond waarvan het ministerieel besluit van 29 maart 2005 door de Raad van State werd vernietigd.

Vervolgens wordt in deze brief artikel 58 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 ‘op het gebruik van de talen in bestuurszaken’ (hierna: de bestuurstaalwet) geciteerd en wordt meegedeeld dat

overeenkomstig deze bepaling heden aan de aanvrager een vertaling in het Frans van het beroep van de gemachtigde ambtenaar wordt overgemaakt ter vervanging van de betekening van 30 november 2004 en met retroactief effect tot op die datum.

Tot slot wordt in die brief aangekondigd dat de partijen binnenkort zullen worden opgeroepen voor een nieuwe hoorzitting waarop zij opmerkingen zullen kunnen maken over de gevolgde procedure, de grond van de zaak en de argumenten waarop de gemachtigde ambtenaar zijn beroep heeft gesteund.

10.2. Volgende bijlagen zijn bij de laatstgenoemde brief gevoegd:

- een vertaling in het Frans van het van 30 november 2004 daterende beroepschrift van de gemachtigde ambtenaar bij de minister;
- een vertaling in het Frans van de van 30 november 2004 daterende brief van de gemachtigde ambtenaar aan eerste verzoeker;
- een vertaling in het Frans van de inventaris van dossierstukken die voorafgaan aan het beroep bij de Vlaamse regering.

11. Bij een in het Frans gestelde brief van 15 mei 2013 wordt eerste verzoeker uitgenodigd voor een hoorzitting.

12. Op 6 juni 2013 wordt eerste verzoeker in het Frans gehoord door ingenieur M.M.

13. Op 28 januari 2014 neemt de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport het bestreden besluit, waarin onder meer het volgende wordt gesteld:

“Overwegende dat de raadsman van de aanvrager, op de wijze die de wet hem biedt en die hem uitdrukkelijk is meegedeeld, geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om bij middel van een rappelbrief de overheid te dwingen tot het nemen van een beslissing; dat de raadsman geen verdere schriftelijke argumentatie heeft bijgebracht na de hoorzitting van 6 juni 2013 zoals hij op de hoorzitting had gezegd;

Overwegende ten gronde dat de aanvraag strekt tot het verbouwen van een oude verlaten stal van 8,55 m breedte en 4,60 m bouwdiepte bij een bestaand nu niet meer werkend landbouwbedrijf, naar twee appartementen voor hoevetoerisme; dat hiertoe de constructie grondig wordt verbouwd en uitgebreid zowel in de bouwdiepte (tot 8,70 m) als in de hoogte (van 4,30 tot 6,80 m), met het aanbrengen van een tweede bouwlaag; dat de constructie volgens opgave van de architect een volumevermeerdering van 303,00 m³ tot 454 m³ zou verkrijgen; dat de werken ondertussen zijn gerealiseerd; dat zowel op het gelijkvloers (bestaand) als op de nieuwe verdieping telkens een volwaardige woongelegenheid (appartement met leefruimte, aparte slaapkamer, keuken en badkamer) werd voorzien;

Overwegende dat de grond volgens het gewestplan Sint-Truiden - Tongeren, vastgesteld bij koninklijk besluit van 5 april 1977, gelegen is in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied;

dat in dit gebied, overeenkomstig artikelen 11 en 15 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, bestemd voor de landbouw in de ruime zin, bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen; dat de daar voorgestelde handelingen en werken de schoonheidswaarde van het landschap niet mogen in gevaar brengen;

Overwegende dat voor kwestieuze grond geen nadere stedenbouwkundige ordening geldt; dat hoe dan ook eerstens de planologische verenigbaarheid dient onderzocht;

Overwegende dat naast een volume-uitbreiding van circa 50 % ook een vergunningsplichtige functiewijziging aan de orde is, met name werd het oorspronkelijk agrarische gebruik van stal, zoals het nog bestond de dato 9 september 1984, gewijzigd naar een residentieel gebruik als verblijfstoerisme [...]

Overwegende dat de stal zich aan de overzijde van de straat situeert ten opzichte van het landbouwbedrijf; dat het ontwerp niet valt binnen de definitie 'verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt' van artikel 11 van het eerder vermeld koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de gewestplannen, daar de landbouwbedrijvigheid feitelijk is stopgezet; dat bijgevolg de beoogde residentiele functie van het gebouw strijdt met de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestplan."

14. Met een in het Frans gesteld schrijven van 13 maart 2014 bezorgt de verwerende partij aan eerste verzoeker een vertaling in het Frans van het bestreden besluit.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van de partijen

15. In het verzoekschrift wordt verduidelijkt dat tweede verzoeker in 2012 eigenaar is geworden van het perceel waarop de bouwaanvraag betrekking heeft.

16. In haar memorie van antwoord vraagt de verwerende partij een bewijs van de beweerde eigendomsoverdracht. Volgens de verwerende partij kan bij gebrek aan dergelijk bewijs tweede verzoeker niet geacht worden een afdoende belang te hebben bij het beroep.

17. Bij hun memorie van wederantwoord voegen verzoekers een notariële akte waaruit de eigendomsoverdracht aan tweede verzoeker blijkt.

18. In hun laatste memorie verduidelijken verzoekers dat het feit dat in de laatstgenoemde akte sprake is van het kadastrale nummer “662/G” en niet van het in het bestreden besluit vermelde nummer “562/G” “berust [...] op een materiële vergissing en/of schrijffout”. Ter staving van die stelling leggen verzoekers twee stukken neer, te weten een uittreksel uit de kadasterkaart Popp en uit de kadastrale plangegevens van de gemeente Voeren.

19. In haar laatste memorie stelt de verwerende partij ten aanzien van de laatstgenoemde stukken voorbehoud te maken en zich hieromtrent “dan ook naar de wijsheid van [de Raad van State te gedragen]”.

20. Ter terechtzitting doet de verwerende partij afstand van de in haar memorie van antwoord aangevoerde exceptie van laattijdigheid van het beroep.

Beoordeling

21. Gelet op de door verzoekers neergelegde stukken en aangezien de onjuistheid van de in randnummer 18 weergegeven stelling niet blijkt, wordt de exceptie van gebrek aan belang verworpen.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

22.1. In een eerste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 36, §§ 2 en 3, derde lid, van de gewone wet van 9 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ en de artikelen 12, derde lid, en 58 van de bestuursstaalwet.

22.2. Verzoekers wijzen er vooreerst op dat krachtens artikel 58 van de bestuursstaalwet een nietige rechtshandeling enkel vervangen kan worden door de overheid van dewelke die handeling uitging. Bovendien moet de vervangende tekst inhoudelijk volledig gelijklopend zijn met de vervangen tekst.

In het onderhavige geval gebeurde de vervanging evenwel “niet door de instantie welke op 30 november 2004 de notificatie deed en is [ze] niet gelijklopend aan de notificatie welke gebeurde op 30 november 2004”. Verzoekers benadrukken dat de vervanging onwettig is omdat ze “niet gebeurde door de bevoegde Gemachtigde Ambtenaar welke onafhankelijk van de Vlaamse Overheid optrad en dient op te treden”.

Vervolgens stellen verzoekers dat het middel gegrond is omdat het bestreden besluit “ten onrechte werd gegeven in de Nederlandse taal”.

22.3. Tot slot merken verzoekers op dat de vertaling in het Frans van het bestreden besluit die aan eerste verzoeker met het schrijven van 13 maart 2014 werd bezorgd “niet eens ondertekend [is,] niet voor eensluidend vertaald verklaard [werd] en [...] als zodanig totaal waardeloos [is] gezien het niet eens aan een te veréénzelvigen minister kan toegeschreven worden bij ontstentenis van een handteken”.

23. In hun memorie van wederantwoord erkennen verzoekers dat de functie van gemachtigde ambtenaar niet meer bestond op 28 maart 2013 maar zij menen dat de leemte in de decretale wetgeving zomaar niet, zonder het bestaan van een uitdrukkelijke wettekst, aan de Secretaris-generaal van Ruimte Vlaanderen de macht geeft om zich, voor de toepassing van artikel 58 van de bestuursstaalwet te substitueren en te subrogeren in de bevoegdheid van de vroegere gemachtigde ambtenaar.

24. In hun laatste memorie wijzen verzoekers er op dat het de minister toekwam de beoordeling van de aanvraag in zijn geheel over te doen. De devolutieve werking van het administratief beroep impliceert volgens verzoekers de eerbiediging van de rechten van verdediging welke op haar beurt vereist “dat alle bestuursdocumenten welke het administratief dossier stofferen” in de door de aanvrager gekozen taal konden geraadpleegd worden.

Beoordeling

25. Artikel 36, §§ 1, 2 en 3, van de gewone wet van 9 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ bepaalt:

“§ 1. Behoudens de bepalingen van § 2, gebruiken :

1° de diensten van de Vlaamse Regering het Nederlands als bestuurstaal;
[...]

§ 2. Met betrekking tot de gemeenten met een speciale taalregeling uit hun ambtsgebied, is op de in § 1 bedoelde diensten de taalregeling van toepassing die door de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken is opgelegd aan de plaatselijke diensten van die gemeenten, voor de berichten, mededelingen en formulieren die bestemd zijn voor het publiek, voor de betrekkingen met particulieren en voor het opstellen van akten, getuigschriften, verklaringen en vergunningen.

[...]

§ 3. [...]

De diensten worden derwijze georganiseerd dat, zonder enige moeite, kan worden voldaan aan de bepalingen van § 2.”

De artikelen 12, derde lid, 13, § 1, 14, § 1, eerste lid, en 58 van de bestuurstaalwet luiden als volgt:

“Art. 12. [...]

In de taalgrensgemeenten wenden de diensten zich tot de particulieren in die van beide talen - het Nederlands of het Frans - waarvan de betrokkenen zich hebben bediend of het gebruik hebben gevraagd.

Art. 13. § 1. Iedere plaatselijke dienst, die in het Nederlandse, of in het Franse taalgebied gevestigd is, stelt de akten, die particulieren betreffen, in de taal van zijn gebied.

Iedere belanghebbende, die er de noodzaak van aantoon, kan zich kosteloos een gewaarmerkte vertaling in het Nederlands, in het Frans of in het Duits, naar gelang van het geval, laten uitreiken. Die vertaling heeft waarde van uitgifte of van gelijkkluidend afschrift. De belanghebbende vraagt ze aan de gouverneur van de provincie van zijn woonplaats of, indien het een vertaling in het Duits geldt, aan de gouverneur van de provincie Luik.

In afwijking van het tweede lid, kan ieder belanghebbende in de gemeenten uit het Malmédysse en in de taalgrensgemeenten, zonder bijkomende onkosten en zonder verantwoording van zijn aanvraag, bij de dienst die de akte heeft opgemaakt een gewaarmerkte vertaling met waarde van uitgifte of van gelijkkluidend afschrift verkrijgen :

a) in het Duits, wanneer de dienst gevestigd is in een gemeente uit het Malmédysse;

b) in het Nederlands of in het Frans, naar gelang van het geval, wanneer de dienst gevestigd is in de taalgrensgemeente.

[...]

Art. 14. § 1. Iedere plaatselijke dienst, die in het Nederlandse of in het Franse taalgebied gevestigd is, stelt de aan de particulieren uit te reiken getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in de taal van zijn gebied.

[...]

Art. 58. Zijn nietig alle administratieve handelingen en verordeningen, die naar vorm of naar inhoud, strijdig zijn met de bepalingen van deze gecoördineerde wetten.

Onverminderd de toepassing van artikel 61, § 4, lid 3, wordt de nietigheid van die handelingen en verordeningen vastgesteld op verzoek van iedere belanghebbende, hetzij, door de overheid van wie die handelingen en verordeningen uitgaan, hetzij naar gelang van het geval en de rangorde van hun respectieve bevoegdheden, door de toezichthoudende overheid, de hoven en rechtbanken of de Raad van State.

Wanneer aldus wordt vastgesteld dat handelingen of reglementen nietig zijn wegens hun vorm, worden zij door de overheden, waarvan zij uitgaan,

vervangen door bescheiden die naar de vorm regelmatig zijn : die vervanging heeft uitwerking op de datum van het vervangen bescheid.

De akten en reglementen waarvan wordt vastgesteld dat zij nietig zijn wegens hun inhoud onderbreken de verjaring zomede de termijnen die, met betrekking tot de procedure inzake geschillen en de administratieve procedure, op straf van verval opgelegd zijn.

De vaststelling van de nietigheid van de bij dit artikel bedoelde handelingen en verordeningen verjaart na vijf jaar.”

26. In hun laatste memorie (randnr. 24) geven verzoekers een laattijdige en bijgevolg onontvankelijke nieuwe grondslag aan het eerste middel.

27. In hun verzoekschrift gaan verzoekers ten onrechte voorbij aan artikel 14, § 1, eerste lid, van de bestuursstaalwet. Krachtens die bepaling diende het bestreden besluit in het Nederlands te worden gesteld. Het feit dat de verwerende partij het Nederlands als bestuursstaal heeft gebruikt bij het nemen van het bestreden besluit staat los van de taal die gebruikt is voor de betrekking tussen de verwerende partij en verzoeker.

28. Gelet op diens taalkeuze was de verwerende partij er krachtens artikel 12, derde lid, van de bestuursstaalwet toe gehouden voor de betrekking met eerste verzoeker het Frans te gebruiken. Zowel in de brieven aan eerste verzoeker (randnrs. 10.1, 10.2, 11 en 14) als op de hoorzitting van 6 juni 2013 (randnr. 12) heeft de verwerende partij deze verplichting nageleefd.

29. Er moet worden vastgesteld dat hetgeen op 30 november 2004 aan eerste verzoeker werd betekend (randnr. 7.2), anders dan verzoekers laten uitschijnen, inhoudelijk wel degelijk overeenstemt met de vervangende vertaling in het Frans die op 28 maart 2013 aan eerste verzoeker werd betekend (randnr. 10.2).

30. Gelet op de laatste vaststelling valt niet in te zien hoe het bestreden besluit onwettig zou kunnen zijn ten gevolge van de enkele omstandigheid dat de vervangende vertaling aan eerste verzoeker is toegezonden door een ander orgaan van de verwerende partij dan het orgaan dat de brief van 30 november 2004 aan eerste verzoeker heeft betekend.

31. De onder randnummer 22.3 weergegeven kritiek is niet gericht tegen het bestreden besluit maar tegen de door de verwerende partij op 13 maart 2014 aan eerste verzoeker gedane kennisgeving van dit besluit (randnr. 14). De beweerde onregelmatigheid van deze kennisgeving heeft hoe dan ook geen gevolgen voor de wettigheid van het bestreden besluit.

32. De conclusie is dat uit hetgeen verzoekers aanvoeren niet blijkt dat de verwerende partij bij het nemen van het bestreden besluit zou zijn tekortgeschoten in haar door de bestuursaalwet opgelegde verplichtingen.

Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

33.1. In een tweede middel wordt de schending aangevoerd van artikel 53, § 2, van het decreet ‘betreffende de ruimtelijke ordening’, gecoördineerd op 22 oktober 1996 (hierna: het decreet ruimtelijke ordening).

33.2. Verzoekers stellen vooreerst dat het op 30 november 2004 ingestelde beroep van de gemachtigde ambtenaar laattijdig is nu deze ambtenaar reeds met een faxbericht van 28 oktober 2004 door de diensten van de provincie Limburg in kennis werd gesteld van het op dezelfde dag genomen deputatiebesluit, zodat de in het decreet ruimtelijke ordening voorziene termijn van dertig dagen verstreken was.

33.3. Vervolgens stellen verzoekers dat eerste verzoeker niet terzelfdertijd als de minister in kennis is gesteld van het beroep van de gemachtigde ambtenaar omdat eerste verzoeker dit beroepsschrift niet in het Frans heeft ontvangen en omdat hetgeen hij ontvangen heeft niet kan worden vereenzelvigd met het beroepsschrift van de gemachtigde ambtenaar zelf.

Verzoekers voegen er aan toe dat in elk geval ook de stukken uit de inventarislijst mee aan eerste verzoeker betekend hadden dienen te worden.

Volgens verzoekers volgt uit de gegevens van de zaak dat het principe van tegenspraak geschonden werd. Om op dienstige wijze aan de hoorzitting te kunnen deelnemen was het immers noodzakelijk dat er een vertaling in het Frans ter beschikking werd gesteld van alle stukken waarop de minister zou steunen, wat te deze niet het geval was. Het feit dat Nederlandstalige stukken te dezen “reeds aanwezig waren ten tijde van de procedure voor de [...] Deputatie” noemen verzoekers irrelevant.

34. In hun memorie van wederantwoord benadrukken verzoekers dat de gemachtigde ambtenaar hoe dan ook de stukken waarop hij zich steunt ter kennis moet brengen van de aanvrager, zelfs wanneer die aanvrager reeds kennis had van die stukken uit vroegere procedures.

35. In hun laatste memorie werpen verzoekers op dat er geen rekening kan worden gehouden met de op 28 maart 2013 aan eerste verzoeker betekende vervangende vertaling omwille van de argumenten die zij aanvoerden ter staving van hun eerste middel.

Beoordeling

36. Wat de opwerping van verzoekers in hun laatste memorie betreft wordt verwezen naar de verwerping van het eerste middel hiervoor (randnrs. 25-32).

37. Het toentertijd geldende artikel 53, § 2, van het decreet ruimtelijke ordening luidt als volgt:

“Het college van burgemeester en schepenen alsook de gemachtigde ambtenaar kunnen bij de Vlaamse regering in beroep komen binnen dertig dagen na de ontvangst van de beslissing van de bestendige deputatie tot verlening van een vergunning. Dit beroep, evenals de termijn voor instelling van het beroep, schorst de vergunning. Het wordt tezelfder tijd ter

kennis van de aanvrager en van de Vlaamse regering gebracht. Komt de gemachtigde ambtenaar in beroep, dan geeft deze daarvan bovendien kennis aan het college.

De kennisgeving aan de aanvrager bevat minstens:

1° op straffe van nietigheid een afschrift van het beroepschrift, waaruit blijkt op welke datum het beroep werd ingesteld en welke de redenen zijn waarop het beroep is gegrond, met eventuele bijlagen, opgesteld ter ondersteuning van dit beroep en die er een integrerend deel van uitmaken;

2° een inventaris van de overige stukken die aan de Vlaamse regering en niet aan de aanvrager worden toegezonden;

3° welke instantie het beroep bij de Vlaamse regering voorbereidend onderzoekt, dat hij op het adres van deze instantie kan vragen om gehoord te worden bij de Vlaamse regering of haar gemachtigde, om het dossier in te kijken en om er afschriften uit te bekomen. Indien de aanvrager, de Vlaamse regering of de instantie die het beroep bij de Vlaamse regering voorbereidend onderzoekt, vaststelt dat aan de verplichting van het eerste lid, 2° en 3°, niet is voldaan, kan hieraan alsnog worden verholpen.”

38. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat op 28 maart 2013 aan eerste verzoeker de vertaling in het Frans werd betekend van het van 30 november 2004 daterende beroepschrift van de gemachtigde ambtenaar bij de minister en van de daarbij horende inventaris van dossierstukken die voorafgaan aan het beroep bij de Vlaamse regering. Die vervangende vertaling heeft met toepassing van artikel 58 van de bestuursstaalwet (randnr. 25) uitwerking op de datum van het vervangen bescheid.

Verder moet worden vastgesteld dat die vervangende vertaling, anders dan verzoekers laten uitschijnen, inhoudelijk wel degelijk overeenstemt met het beroepschrift van de gemachtigde ambtenaar bij de minister en de daarbij horende inventaris van dossierstukken die voorafgaan aan het beroep bij de Vlaamse regering.

39. Benevens een stuk dat uitgaat van eerste verzoeker zelf vermeldt de voornoemde inventaris vier adviezen over zijn aanvraag, te weten van de gemachtigde ambtenaar, van Toerisme Vlaanderen, van de afdeling Land en van de afdeling Natuur alsook de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Voeren van 10 februari 2004, de

vergunningsbeslissing van de deputatie van Limburg van 28 oktober 2004, foto's en twee planuittreksels.

Uit de gegevens van de zaak blijkt dat eerste verzoeker reeds vóór de gemachtigde ambtenaar het beroep bij de minister heeft ingesteld in kennis was gesteld van zowel de Franse vertaling van de voornoemde vier adviezen als van de Franse tekst van de twee laatstgenoemde beslissingen (randnrs. 4 en 6.2).

40. Het blijkt niet dat in het middel andere stukken worden geviseerd dan de stukken die zijn opgemaakt in het kader van de initiële aanvraagprocedure.

Zoals de Raad van State in herinnering heeft gebracht in het arrest *Rens*, nr. 207.284 van 10 september 2010, kan een stuk dat wordt opgemaakt in het kader van de initiële aanvraagprocedure, wanneer er nog geen sprake is van een eerste vergunningsbeslissing, laat staan van een administratief beroep, en dat door opname ervan in de eerste vergunningsbeslissing reeds bekend was aan de verzoeker, geruime tijd voordat het administratief beroep tegen de beslissing van de deputatie werd ingesteld, niet worden gelijkgesteld met een bijlage die overeenkomstig het toentertijd geldende artikel 53, § 2, tweede lid, 1°, van het decreet ruimtelijke ordening op straffe van nietigheid bij het beroepschrift moest worden gevoegd.

Verzoekers voeren ten slotte niet aan dat eerste verzoeker tijdens de hoorzitting geen inzage kon krijgen van de in de inventaris vermelde stukken.

41. Eerste verzoeker heeft de onder randnummer 33.2 weergeven argumentatie ook reeds aangevoerd in de administratieve beroepsprocedure. In het bestreden besluit wordt deze argumentatie als volgt weerlegd:

“Overwegende dat de betekening van de beslissing van de bestendige deputatie gebeurde op 10 november 2004; dat de raadsheer van de

particulier tijdens de hoorzitting aanvoerde dat de gemachtigde ambtenaar reeds op 28 oktober 2004 per fax op de hoogte was gesteld van de beslissing van de bestendige deputatie; dat hiervan echter geen enkel bewijsstuk kon worden voorgelegd, dat het dossier enkel de roze kaart van de officiële aangetekende betekening aan de gemachtigde ambtenaar bevat en afgetekend werd op 10 november 2004, wat bijgevolg als datum van ontvangst geldt; dat het beroep van de gemachtigde ambtenaar bijgevolg ingesteld werd binnen dertig dagen na de ontvangst van de beslissing.”

Verzoekers bekritisieren de hiervoor geciteerde weerlegging niet, laat staan dat zij er het ontoereikend karakter van aantonen.

42. De conclusie is dat uit hetgeen verzoekers aanvoeren niet blijkt dat de verwerende partij het toentertijd geldende artikel 53, § 2, van het decreet ruimtelijke ordening zou hebben geschonden.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

43.1. In een derde middel wordt de schending aangevoerd van artikel 53, § 2, derde lid, van het decreet ruimtelijke ordening en artikel 3 van het ministerieel besluit van 1 februari 1995 ‘houdende aanwijzing van de gemachtigde ambtenaren inzake ruimtelijke ordening’ (hierna: het ministerieel besluit van 1 februari 1995), alsook van “de onpartijdigheids- en redelijsheidsnorm als inhoudelijke norm en algemeen beginsel van behoorlijk bestuur”.

43.2. Vooreerst benadrukken verzoekers dat het recht om gehoord te worden in de Franse taal ook het recht inhoudt om in die taal door de verwerende partij begrepen te worden. Zij menen dat ingenieur M.M. onbevoegd was om de hoorzitting te leiden aangezien zij geen ambtenaar is en zij niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 van het ministerieel besluit van 1 februari 1995.

Verder menen verzoekers dat de onpartijdigheids- en de onafhankelijkheidsnorm niet werden geëerbiedigd doordat ingenieur M.M. in het verleden gewerkt heeft voor de gemeente Voeren, die initieel de bouwaanvraag van eerste verzoeker heeft geweigerd, en zij bovendien werkt voor een architectenbureau dat “te aanzien [is] als een concurrent van de [a]rchitect [die] eerste verzoekende partij heeft bijgestaan”.

Tot slot merken verzoekers op dat “van de hoorzitting overigens niet eens een PV werd opgesteld en uit de beslissing dient afgeleid te worden dat de bemerkingen van eerste verzoekende partij niet in de beslissing betrokken werden”.

Beoordeling

44. Artikel 3 van het ministerieel besluit van 1 februari 1995 luidt als volgt:

“Voor de toepassing van artikel 55, §2, derde lid, van de wet kunnen de ambtenaren van minstens niveau A1 van de afdeling stede[n]bouwkundige vergunningen, in de plaats van de Vlaamse minister optreden om de aanvrager of zijn raadsman, alsmede het college van burgemeester en schepenen of de gemachtigde van dit college te horen.”

De hiervoor geciteerde bepaling duidt de categorie van personen aan die bevoegd zijn om een hoorzitting te leiden. Het blijkt dat ingenieur M.M. op het ogenblik van de hoorzitting een contractueel aangeworven personeelslid van minstens niveau A1 was van de bevoegde dienst van de verwerende partij. Ook contractueel aangeworven personeelsleden kunnen, anders dan verzoekers blijkbaar aannemen, aangezien worden als “ambtenaren” in de zin van de hiervoor geciteerde bepaling.

45. Samen met haar memorie van antwoord legt de verwerende partij een attest van Selor neer dat staat dat ingenieur M.M. kennis van het Frans heeft. Zowel in hun memorie van wederantwoord als in hun laatste memorie laten verzoekers dit attest onbesproken, zodat de Raad van State aanneemt dat

ingenieur M.M. voor het leiden van een hoorzitting in het Frans een afdoende kennis heeft van die taal.

46. Met de loutere verwijzingen naar haar vroegere werkgever, zijnde de gemeente Voeren – die er overigens, gelet op het ongunstig advies van de gemachtigde ambtenaar toe gehouden was de gevraagde vergunning te weigeren – en naar het gegeven dat zij werkt voor een architectenbureau dat “te aanzien [is] als een concurrent van de [a]rchitect [die] eerste verzoekende partij heeft bijgestaan” voeren verzoekers geen concrete en objectief gewettigde aanwijzingen aan die de Raad van State kunnen doen aannemen dat ingenieur M.M. niet met de vereiste afstandelijkheid en onpartijdigheid de hoorzitting kon leiden.

47. Tot slot moet worden vastgesteld dat in de overwegingen van het bestreden besluit de standpunten die eerste verzoeker tijdens de hoorzitting heeft ingenomen uitdrukkelijk worden weergegeven en weerlegd.

Uit de laatste vaststelling volgt dat, anders dan verzoekers beweren, uit het bestreden besluit geenszins kan worden afgeleid “dat de bemerkingen van eerste verzoekende partij niet in de beslissing betrokken werden”.

Het moge dan juist zijn dat het administratief dossier geen proces-verbaal van de hoorzitting van 6 juni 2013 bevat, gelet op de laatste vaststelling kan uit het ontbreken daarvan hoe dan ook geen schending van de aangevoerde rechtsregels blijken.

48. Het middel wordt verworpen.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

49.1. In een vierde middel wordt de schending aangevoerd van artikel 53, § 3, eerste lid, van het decreet ruimtelijke ordening.

49.2. Verzoekers menen vooreerst dat het bestreden besluit tegenstrijdige redengeving bevat door enerzijds te stellen dat het gebouw dat “verzoekende partij beoogt te verbouwen [behoort] bij een bestaand landbouwbedrijf” terwijl anderzijds geoordeeld wordt dat dit gebouw geen geheel uitmaakt met de overige gebouwen.

Verder is volgens verzoekers de motivering van het bestreden besluit onwettig omdat hen de intentie wordt toegeschreven om het gebouw voor permanente bewoning te gebruiken in plaats van voor hoevetoerisme, hetgeen louter speculatief is.

Volgens verzoekers wordt er in het bestreden besluit geen verduidelijking gegeven waarom de aanvraag de ruimtelijke draagkracht van de onmiddellijke omgeving zou overschrijden.

Tot slot menen verzoekers dat de ligging in landschappelijk waardevol agrarisch gebied geen obstakel kan uitmaken voor de uitbouw en de bestemming van een gebouw tot hoevetoerisme, aangezien dergelijke projecten in de gemeente Voeren gepropageerd worden.

50. In hun memorie van wederantwoord verwijzen verzoekers naar de redengeving van de deputatie “welke zij tot de hunne maken”.

Beoordeling

51. Verzoekers gaan er aan voorbij dat in het bestreden besluit uitdrukkelijk wordt vastgesteld dat de bedrijvigheid van het betrokken landbouwbedrijf “feitelijk is stopgezet”, zodat – bij gebrek aan een landbouwbedrijf – de aanvraag een “residentiële functie” beoogt die “strijdt met de [...] voorschriften van het gewestplan”.

Verzoekers bekritisieren het hiervoor aangehaalde motief, dat op zichzelf volstaat om de vergunningsweigering te schragen, niet, laat staan dat zij er het ontoereikend karakter van aantonen.

52. Het middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro en op een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro die verschuldigd is aan de verwerende partij, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drieëntwintig februari 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust